

Nem kellett megvárni

Sok-sok minden előkerülhet a ládafiából. Olyan dolgok is, amikre esetleg már nem is emlékszünk, hogy mikor és miért is kerültek oda. Előtalálásuk után pedig rácsodálkozik az ember, jé... Így jártam nem olyan rég magam is. Elkezdtem rendezgetni a kézírataimat, leveleimet és kezembe került számos, több mint tíz esztendővel ezelőtt írott rövidke olvasói levél, glosszának gondolt szövegem, amelyek eljutottak ugyan az adott szerkesztőségekbe, de valami oknál fogva nem láthattak nyomdafestéket. Magam amolyan sajátos kordokumentumoknak vélem azokat, s gondoltam talán majd most...

A HVG 2006. december 16-i számában (XXVIII. évf. 50. sz.) a Portré rovatban Sándor Zsuzsa bírónő, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács szóvivője „mutatkozott be”. Az ügyészként, illetve a Fővárosi Bíróság bírájaként is dolgozott szóvivő az egyik kérdés kapcsán a következőket (is) mondta: „1989 őszén tudtam meg, hogy mi történt az ötvenes évek végén Mansfeld Péterrel. Megvárták, amíg a börtönben nagykorú lett, hogy utána kivégezhessék.” Ebben a mondatban rejlik a tévedés, ami az egykori ügyésztől, bírótól sajnálatos. Az 1957. január 15-i Magyar Közlönyben megjelent El-

nöki Tanács-i törvényerejű rendelet a „gyorsított büntető eljárásról” – sajnos – lehetővé tette a „bűncselekmény” elkövetésekor 16. életévüket betöltött személyek halálra ítéletét. Ezt „megfejelte még” az 1957. június 15-i Magyar Közlönyben megjelent 1957. évi. 34. számú törvényerejű rendelete – amely a népbírói tanácsokról és a bírósági szervezetről, valamint a büntető eljárás egyes kérdéseinek szabályozásáról szól –, amely alapján Mansfeld Péter esetében nem kellett megvárni a 18. életév betöltését, az ítélet korábban is végrehajtható lett volna. Az akkori „igazságszolgáltatás gondoskodott arról”, hogy fiatalok esetében is kiszabható legyen a legsúlyosabb ítélet, a magyar igazságszolgáltatás (?) és annak egykori rendeletalkotói, működtetői „legnagyobb dicsőségére”. (Mellesleg az „egykoriak” döntő többsége a magyar jogászképzés különböző szinterein kamatoztatta később „képességeit”, és a Kádár-korszak megbecsült szakembereként élt egykoron, illetve él még ma is.) A kérdéssel egyébként részletesen is olvashat az érdeklődő, Zinner Tibor: A kádári megtorlás rendszere (Bp. 2001. Hamvas Intézet) című kitűnő könyvében.

(A „megcélzott” szerkesztőség a HVG volt.)

Szakály Sándor